

Universal Declaration of Human Rights - Mazahua Central

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

JÑA'A YO PJOSU/TEXE YE TE'E NUYO KANRA/A XESE NE XOÑIJOMU

PJURU/

Panruji k'u/mara mimiji na joo texe yo nte'e in dya ra chunji, numa so'o k'u/ra mamuji k'u/ri chjekgoji texezgoji.

Panruji k'u/ma dya ri pjechiji texto yo jña'a nuyo nrra pjosu/ye nte'e, nudyama so'o k'u/ra potr'uji yo in Kjuarma; ngek'ua nesta nura mbaraji k'u/ye nte'e, ma saja kja ne xoñi jomu, na kjuana k'u/rambesi nura zi'i, ra so'o mamu/nu in jña'a ñeje ra eme nu K'inchí angeze.

Panruji k'u/nuyo jña'a yo pjosu/ye nte'e ximi nesta ra k'uatr'u kja xiskuama, ngek'ua dya ra chu'unji.

Panruji k'u/nesta ra mimi na jo'o texto ye tr'ajñiñi.

Panruji k'u/yo jñiñi ye jmuru/kja nu tr'angumu/a xoñijomu, o dyusuji ye jña'a kja naja xiskuama, jango mamu/yo nrra pjosu/ye nte'e ñeje mamu k'u/yo b'ezo ñe ye nrrixo chjetroji, kjana xits'iji k'u/ra mbox k'uji nura jok'uji jango ri mimiji nu padya.

Panruji k'u/nuyo nrrajñiñi yo o jmuruji kja nu tr'angumu kja xoñijomu, ngek'ua ra mbosuji texto yo b'ezhi ñeje yo pjosu/ye nte'e.

Panruji k'u/nu k'inchijiyo nu pjosu/yo b'ezo nrra na kjuana ngek'ua ra dyatrajiyo.

Nu jmunte nu tr'angumu/mamu/

Nu Jña'a yo Pjosu/Texte ye Te'e nuyo Kanra/a xese ne Xoñijomu ngeje k'uatr'u k'u/yo jñiñi ra mimiji na jo'o, ngek'ua ye nte'e ñeje yo ngumu/nesta k'u/ra mbara yo, ga kjaba ra so'o ra jichi texto yo d'ieb'e panruji, k'u/nuzgoji ri chjekgoji ra jandaji na jo'o yo in kjuarmaji yo na mimi yo nañ'io e jñiñi.

PEZHE D'AJA (1)

Texte yo nte'e chjetrjoji, angezeji ximi xo'oji ñeje k'inchiji, nesta ra ngara na jo'o k'o dyaja e nte'e.

PEZHE YEJE (2)

Texte yo nte'e chjejutrjoji nza kja ga mamu/kja na Xiskuamana, zo yo dyaja b'ezo ri nañ'io yo in nze'e, zo ri nrixo, zo ri nañ'io nu in jña'a, o ye eme nu mizhokjimi, o yo dya yo pesi.

Ximi, dya so'o nu ra juantrjoji ye nte'e nuyo kja dadyo e ts'ibepji, o na mimi nu juemetrjo e jñiñi zo ri na nojo o ri ts'ik'etrjo.

PEZHE JÑTI (3)

Texte yo b'ezo o nrrixo so'o ra ngara ñeje ra nok'u/ximi ra mbosuji.

PEZHE NZIYO (4)

Dyakjo soo ra yab'uji o ra zad'uji, nzakja ga xits'iji nu xiskuamana.

PEZHETSTTS'CHA (5)

Dyakjo soo ra dye'ejí, nudya yo dya nan jo'o.

PEZHEÑANTO (6)

Texe yo nte'e, jango nzhodu, dya so'o ra ngontr'uji kja pjouru.

PENZHEYENCHO (7)

Chjetroji texe kja xiskuama yo pjoxkuji, texezgoji ra soo ra mboxk'uji nzakja ga xits'iji na kjuamana.

PEZHEJÑINCHO (8)

Texe b'ezo o nrrixo pesi yo mboste kja xiskuama, nujua jango ra ts'apuji yo oru, nzakja nu kjuama yo ri pesigoji ye Me'bonrro.

PEZHE NZHINCHO (9)

Dya kjo soo ra zuruji o ra ngontr'uji kja pjouru.

PEZHE D'YEC'H'A (10)

Texe b'ezo o nrrixo soo ra mbosuji, k'u/ga chjetroji jango ga dyatr'apuji nu joñña'a, nzakja na mamu/nu xiskuama, nu ximi nesta ra xoru ye b'ota.

PEZHE D'YEC'H'A D'AJA (11)

1. Texe b'ezo o nrrixo so'o k'u/ra mbosuji ma jyasuji k'u/pjekjo o ts'a, ximi nesta ra jñanrra yo dyant_e jango ga pjendioji.

2. Dykjo soo ra jyasaji nuyo dya o ts'a, ga kjaba mamu/yo jñagoji ñeje nuna xiskuamana. Ximi dya kjo pje nrrí ra ts'apuji ma pjekjo o mbonu.

PEZHE D'YEC'H'A YEJE (12)

Dya kjo soo pjekjo ra ma xipjiji kja in nzumu, yo in nte'e o jango na mimi nuyo nguechjene. Texe yo b'ezo o nrrizo soo ra mbosujima.

PEZHE D'YEC'H'A A JÑ'I (13)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra nzhodu/o ra jyaba in ngumu/jango nee angeze.

2. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra mbedye jango nee angeze, kja ra nzhogu/ma nee.

PEZHE D'YEC'H'A NZIYO (14)

1. Ma jod'uji, texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra jyod'u kjo ra mbosu, kja jñiñi jango ra nee.

2. Nudya nu mboxte, dya kjo soo ra nguatu, ma d'a nte'e pjekjo o ts'a, ngeje nu mamu/na ngumu/xoñi jomu.

PEZHE D'YEC'H'A TS'TS'CHA (15)

1. Texe b'ezo o nrrixo nesta d'a mejomu.

2. Dya kjo soo k'u/ra ngupuji nu mejomu/nu o juanu/, o ra nee ra mbot'upu/.

PEZHE D'YEC'H'A ÑANTO (16)

1. Ya b'ezo ñeje ye nrrixo, ma a ma te'eji, soo k'u ra chjuntuji in dya kjo so ra mamu k'u iyo, ga kjabá ra mbesiji yo neeji, zo ra nguaru/nu chjuntu/.

2. Ngetrjo ma ra nee yo tr'ii nuyo ra chjunt'u/soo k'u/ra ts'ajima.

3. Nu chjuntu/ngeje nu nrra pjosu/nuyo jñiñi ngek'ua nesta k'u/xira mbosujidyayo.

PEZHE D'YEC'H'A YENCHO (17)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra mbes'i na ts'ik'e jomu/o na punkju/.

2. Dya kjo soo ra nrrenbiji in jomu/.

PEZHE D'YEC'H'A JÑINCHO (18)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra ngichi yo ra nee, k'u/ra ma kja nits'imi nu ra juajnu; ximi soo k'u/ra pot'u/nu in nits'imi o mizhokjimi, zo ri d'ats'e o ri kjuleji, pa ra jichiji, ra ts'aji ñeje ra jandaji.

PEZHE D'YEC'H'A NZHINCHO (19)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/mamu/yo k'inchí, nudyanu ximi pjosu/ngék'ua dya kjo pje ra xipji ma ra mamu/ nuyo ngichi angeze nujua jango ra nee.

PEZHE DYOTE (20)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra jumru/ko yo dyaja e nte'e.

2. Dya kjo soo k'u/ra nrrutr'u/kja yo jmuru/.

PEZHE DYOTE D'AJA (21)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra juajnu/ nuyo in xota kja in jñiñi, ra ts'ase o ra o kjokjo ra nrraga.

2. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ximi ra juanuji angeze ngek'ua ra ts'a e sota kja in jñiñi.

3. Nunu ra mamu/nu jñiñi ngejedyanu na kjuanu/, ngek'ua ga kjabá ma ra juanuji yo jmu, soo nu ra tsaji jango ga neeji angezeji.

PEZHE DUOTE YEJE (22)

Texe b'ezo o nrrixo nujua na mimi kja d'a jñiñi soo k'u/ra mimi na jo'o, ga kjabá nu jñiñi jango o te'e, ximi nesta nu ra mbosu/angeze ngek'ua dya kjo ra chunb'i ximi nesta ra unu b'epji, in ra jyaba/e ngumu/ jango ra ma eñe.

PEZHE DYOTE JÑI (23)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra pepji, ximi soo nu ra juajnu/ jango nee k'u/ra pepji ngek'ua ra nrro na jo'o.

2. Texe b'ezo o nrrixo, dya nesta ra juanuji, ngek'ua ra ngontr'uji yo merio.

3. Texe b'ezo o nrrixo yo pepji, nesta ra nrroji na jo'o, ga kjabá ra so'o ra unu/k'u/ra zi'i yo in te'e, ximi ra mbosu/nu i jñiñi ma ra b'ezhi.

4. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra jmuruji jango na pepji ngek'ua ra pjendio yo nrra pjosuji.

PEZHE DYOTE NZIYO (24)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra soya, in ra ts'a nu ra nee, ximi ra pezheji yo zunu/ma pepji kjana ra ngontr'uji ma ra soya.

PEZHE DYOTE TSITS'CHA (25)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra mimi na jo'o, nu nrra ra mbosu/yo in te'e, nu nesta ra dyatr'a/ nu ra ñoñuji, nu ra jye'e b'ito, nu in ngumu/ñeje texto yo nrra b'ezhi; ximi soo k'u/ra mbosuji ma dya ri pepji, ma ri sodye, ma pjekjo ri so'o, ma ri d'ase, ma a ri pale o ma otrjo k'u/ri ju'u pa ra mimi.

2. Nuyo nana ñeje yo ts'itr'i ngeje yo nrra nesta k'u/ra pjosuji. Texto yo kja ts'ilele nuyo sii in tara o iyo, ximi chjetrjoji kja yo dyaja.

PEZHE DYOTE ÑANTO (26)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra xoru/. Nu xoru/dya ra ngontr'ujinu ma ngeje k'u kja pjurujitrjo. Nu xoru/ne pjuru/ngeje nu na kjuana. Kjana yo dyaja ye a nojoji ri ts'a texeyoji; ma ra neji ra nguaruji nu xonpute o dyate ra chjetrjoji kja textoji ma a nrroji.

2. Nu xoru/ngeje nu kja n'u/texte yo nte'e ra jonteji ximi kja k'u ra mimi na jo'o nza kja kjuarmaji; ra ts'a nu k'inchí ñeje k'u/dya ra chu'u yo jñiñi ñeje ra mimi na jo'o yo te'e ye jñatrjoji ximi ra pporu/yo kja nu ngumu/yo pjosu/texte ye jñiñi yo kankra'a xese nu xoñijomu/.

3. Nuyo tara soo k'u/ra juajnu/pjembe yo xoru/yo ra jichiji yo in chí'i.

PEZHE DYOTE YENCHO (27)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra juajnu/yo nrra mamu k'u/ra mbos'u k'u/ra mbara nuyo b'ub'uji kja jñiñi, ga kjaba na kjuana k'u/ran teji.

2. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra nrro merio o ra mbaraji ma dyopju'e b'epji, nu dyopju/angeze.

PEZHE DYOTE JÑINCHO (28)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra mamu/jango nee k'u/ra mimi kja in jñiñi o kja xoñijomu/nzakja ga mamu/kja na xiskuamana.

PEZHE DYOTE NZHINCHO (29)

1. Texe b'ezo o nrrixo panru k'u/nu in jñiñi ngeje nu nrra nesta ngek'ua ra mbesi yo nesta.

2. Nu nra nestaji nge k'u/ra kjaji yomasi ri neeji, texe e nte'e nesta k'u/ra ts'a yo mamu/nu skuama ga kjanu ra mbaru/ja ga mimi in jango ga ne'e yo in dyojui ñeje ga jñanrru na jo'o texto yo jara'a xes'e nu xoñi jomu/.

3. Nudyayo nrra pjosu/ye nte'e dya soo, k'u/ra kjaji ma dya ri panruji nu mamu/nu ngumu/nu pjosu/ye nte'e yo kanra'a xese nu xoñi jomu/.

PEZHE JÑITE (30)

Nu xiskuamana so'o k'u/ra ts'a texto yo jñiñi yo jara'a xese nu xoñijomu/o ye nte'e, ngek'ua ra soo ra ts'aji ye ts'ibepji nu ra mbosu/texte ye te'e nza kja ga mamu/na xiskuamana.